

[Hans Hedtoft.]

grundloven den 5 juni 1953. Vor aftale er jo, at der ikke kan foretages principielle ændringer i det foreliggende udkast, medmindre vi er enige derom, og også denne aftale står vi ved. Udkastet er jo af forhandlingerne nøje diskuteret igennem med grupperne; grupperne har løbende været orienteret om forhandlingerne i forfatningskommissionen, og jeg regner derfor med, at en række af de indvendinger, der er fremført af oppositionelle talere indenfor regeringspartierne under forhandlingerne her i salen, for adskilliges vedkommende må have skuddet ved siden af. For det er jo forkert, i alt fald hvad angår dem, der er medlemmer af tinget og medlemmer af de demokratiske politiske partier, at ikke hvert eneste dansk rigsdagsmedlem, der tilhører grundlovspartierne, i sin gruppe gennem måneder har haft anledning til at gøre sin mening gældende og give udtryk for sin opfattelse. Således er det i alt fald foregået hos os, og derfor gentager jeg, at vi står ved den trufne aftale, som er, at de hovedprincipper, der nu er fastsat i grundlovsudkastet, må fastholdes; ændringer kan kun foretages, hvis der er enighed derom.

Jeg har endnu en enkelt bemærkning at gøre til det ærede medlem hr. Rasting, der om tronfølgeparagraffen fremsatte en række mere filosofiske bemærkninger om henholdsvis logik og tradition. Jeg skal sige ganske kort, det er ikke socialdemokratiet, som under grundlovsforhandlingerne har rejst tronfølgespørgsmålet; det er rejst fra anden side, og det er mig bekendt rejst i sin tid med een bestemt motivering, den motivering, at man ville gennemføre ligestillingen mellem kønnene. Det, man nu foreslår, er ulogisk, det har intet med ligestilling at gøre. Det er en nødudvej; det er en formulering, som efter vor opfattelse kaster en skygge over princippet om kvindens ligestilling i dansk lovgivning. Det fremførte jeg i min ordførertale, og det må jeg fastholde.

Det ærede medlem hr. Laurits Pedersen talte jævnt og bramfrit og djærvt om tokammersystemet og dets bevarelse. Overfor de principielle betragtninger, han fremførte, og hans henvisning til, at man i en lang række andre lande, oven i købet med socialdemokratisk støtte, havde gennemført tokammersystemet, vil jeg sige, at det er rigtigt, og jeg vil henlede hans opmærksom-

hed på, at jeg tror, at når landstinget her i landet har bragt sig i miskredit, skyldes det ikke, at der ikke hos det enkelte landstingsmedlem har været dygtighed, formåen og kunnen; således skal vor kritik slet ikke opfattes, men landstinget i dette land har pådraget sig befolkningens vrede i kraft af den historiske rolle, landstinget har spillet som privilegiernes ting og som et ting, der i 1930erne bogstaveligt optrådte mod den folkevilje, der kom til udtryk her i folketinget. Hele problemet om landstinget, dets stilling og dets manglende popularitet og baggrunden for det skridt, som vi nu foretager, er i dette land historisk betinget, og landstinget bærer en meget, meget stor del af skylden herfor.

Det ærede medlem hr. Laurits Pedersen talte om, at han ikke kunne blive forarget over den indirekte valg måde og det, der foregik ved landstingsvalg, sådan som vi oplevede det sidst. Der er jeg glad ved at kunne konstatere at han foruden med mig også er uenig med den højtærede statsminister. Jeg skal ikke glemme sidste landstingsvalg, da vi taltes ved, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, den højtærede statsminister og jeg, på et meget, meget sent tidspunkt af natten efter at have været gennem det drama, som et landstingsvalg i den form, hvori det nu afholdes her i landet, er. Jeg tror, vi alle tre gav hinanden hånden på, at vi, uanset vore forskellige politiske meninger og interesser, efter det, vi havde været igennem hin dag, var enige om, at den form for valg, der finder sted ved vor indirekte valg måde, og som udspilles bl. a. i Herning, den er det uværdigt at fortsætte med. Det må bogstaveligt, synes jeg, for alle demokratiske partier være et fælles ønske, at vi kommer bort fra den, og det sker altså også.

Lad mig slutte med at sige, at jeg gerne vil gentage det, jeg sagde før, at man kan regne med, at den trufne aftale fra socialdemokratisk side bliver holdt. Vi skal, som vi altid gør det, når vi har truffet en aftale og sat vort navn under den, gøre alt, hvad der står i vor magt, for at ophøje det nu foreliggende grundlovsforslag til lov. Vi tager gladeligt alle andre demokrater i hænderne, og vi skal hjælpe enhver, der vil stå på vor side; og skulle der være nogen, der ryster i knæene, vil vi støtte dem i det forsøg, vi nu skal gøre på at overbevise